

**“17. ULUSLARARASI BANKACILIK DENETİM OTORİTELERİ”
KONFERANSI AÇILIŞ KONUŞMASI**

Erdem BAŞÇI

13 Eylül 2012, İstanbul

Sayın Başbakan Yardımcım, Saygıdeğer Konuklar ve Değerli Basın Mensupları,

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumunun ev sahipliğinde düzenlenen 17. Uluslararası Bankacılık Denetim Otoriteleri Konferansına (International Conference of Banking Supervisors, ICBS) ve İstanbul'a hoş geldiniz. Konuşmamda Türkiye'de finansal istikrar konusuna son yıllarda verdiğimiz önemi ve bu alanda elde ettiğimiz sonuçları özetlemeye çalışacağım.

Değerli Konuklar,

Bir ülkenin büyüme potansiyelini belirleyen üç temel unsur bulunmaktadır. Bunlar fiyat istikrarı, finansal istikrar ve verimlilik. Bu üç unsurdan herhangi birinde ortaya çıkabilecek bir zafiyet büyüme üzerinde önemli ölçüde tahribata yol açabilmektedir. İktisat tarihi bunun örnekleriyle doludur.

Fiyat istikrarının kaybedilmesinin toplumsal maliyetleri bugün iktisatçılarca iyi anlaşılmıştır. Akademik literatürde yer alan çalışmalar enflasyon oranındaki her on puanlık yükselişin ülkelerin uzun vadeli büyüme oranlarında çeyrek puanlık bir kayba yol açabildiğine¹ işaret etmektedir.

Finansal istikrarın kaybedilmesinin ise büyüme ve istihdam üzerinde derin ve uzun süreli etkileri bilinmektedir.² Finansal krizleri önlemenin maliyeti bu krizlerin yol açtığı maliyetlere kıyasla çok daha düşüktür. Türkiye'nin yakın tarihi buna güzel bir örnektir. Türkiye'de 2001 yılında yaşanan finansal kriz kamu borç yükünü 30 puan artırmış, büyüme ve istihdam derin bir şekilde etkilenmiştir. 2002 yılından itibaren ise fiyat istikrarı, finansal istikrar ve verimlilik artırıcı yapısal reformlara odaklanılmıştır. Bu sayede ülkenin ekonomik refahı hızla artarken aynı zamanda finansal sektör dış şoklara karşı daha dayanıklı bir yapıya kavuşmuştur.

---

¹ Barro, Robert J. (1995). "Inflation and Economic Growth." NBER Working Paper Series, No: 5326.

² Reinhart, Carmen M., and Kenneth S. Rogoff. (2009). This Time is Different: Eight Centuries of Financial Folly. Princeton, NJ: Princeton Press.; Taylor, A. (2012). "The Great Leveraging," NBER Working Papers, No. 18290.

Finansal istikrarı pekiştirici yönde atılan adımlar, 2008 – 2009 yıllarında derinleşen küresel ekonomik kriz sonrasında ülkemizin hızla toparlanmasını ve 2011 – 2012 Avrupa Borç Krizinin etkilerini en az hasarla atlatmasını sağlamıştır.

Değerli Katılımcılar,

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasının (TCMB) temel amacı fiyat istikrarını sağlamaktır. Bunun yanı sıra finansal istikrara kendi görev alanında katkı yapmak Merkez Bankasının temel görevleri arasında sayılmıştır.

Finansal istikrar açısından sistemik riskin ve bunu azaltmaya yönelik makro-ihiyati tedbirlerin öneminin anlaşılması küresel ölçekte düzenleyici çerçevenin yeniden ele alınmasına yol açmıştır. ABD’de Dodd-Frank Yasasının, Avrupa’da Avrupa Sistemik Risk Kurulunun (European Systemic Risk Board, ESRB) hayata geçmesi ve diğer ülkelerde yapılan yeni düzenlemeler makro-ihiyati tedbirler yoluyla sistemik riskin azaltılmasını amaçlamaktadır. Bu doğrultuda Türkiye’de de 2011 yılında Finansal İstikrar Komitesi kurulmuştur. Komitede Merkez Bankasının yanı sıra Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu (TMSF) ve Hazine Müsteşarlığı yer almaktadır.

Değerli Konuklar,

Şimdi de Türkiye’nin küresel finansal istikrara yapmaya başladığı katkıları kısaca özetlemek istiyorum. Türkiye, Finansal İstikrar Kuruluna (Financial Stability Board, FSB) 2009 yılında üye olmuştur. 2014 yılında G20 Troykasında yer alacak olan Türkiye, 2015 yılında G20 Dönem Başkanlığı’nı devralacaktır. G20 Troykasında bulunacağımız 2014 - 2016 yılları arasında ise FSB Yönetim Komitesinde (FSB Steering Committee) Hazine temsilcimiz görev alacaktır.

Türkiye’nin Basel Bankacılık Denetim Komitesi (Basel Committee on Banking Supervision – BCBS) ile Governörler ve Denetim Otoritesi Başkanları (Governors and Heads of Supervision, GHOS) üyelikleri de 2009 yılında başlamıştır. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası da, FSB Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesi danışma grubu (MENA Regional Consultative Group of the

FSB) başkanlığını 2013 – 2015 yılları arasında yürüttüğü dönemde FSB Yönetim Kurulunda yer alacaktır.

Uluslararası Para Fonunun (IMF) yönetim reformu çerçevesinde yapılan anlaşma sonucunda oluşturulan ve ülkemizin de içinde bulunduğu yeni grupta (New Constituency) Avusturya, Macaristan, Çek Cumhuriyeti, Slovakya, Slovenya, Beyaz Rusya ve Kosova yer almaktadır. Bu anlaşmaya göre ülkemiz, 2014 - 2016 ve 2018 - 2020 dönemlerinde ikişer yıllık sürelerle grup adına İcra Direktörlüğü (Executive Director) görevini üstlenecektir.

G-20 ülkelerinin Los Cabos'ta yaptığı son toplantıda ülkemizin de aralarında bulunduğu çok sayıda gelişmekte olan ülke IMF kaynaklarının güçlendirilmesi yoluyla küresel finansal istikrara katkı yapma konusundaki niyetlerini beyan etmişlerdir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası da IMF kaynaklarına uluslararası rezervlerimiz arasında sayılmak kaydıyla 5 milyar ABD dolarına kadar katkıda bulunabilecektir.

Değerli Katılımcılar,

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası önümüzdeki dönemde de fiyat istikrarını sağlayıp sürdürmek ve finansal istikrara katkıda bulunmak için üzerine düşen görevleri yapmaya devam edecektir.

İki gün sürecek olan bu toplantının küresel finansal istikrara katkı açısından verimli ve faydalı olacağına inanıyorum. Tüm değerli katılımcılara tekrar İstanbul'a hoş geldiniz diyor, saygılar sunuyorum.